

17-åriga Freba hoppas på

Blev sportintresserad efter att ha sett boxning på tv

Text och bild: Natasha Brieger

Det finns olika teorier om varför kampsporter är så populära i Afghanistan. Många hävdar att intresset har fötts ur en historia präglad av maktstrider och motstånd, somliga pekar på den geografiska närheten till länder som Kina. Andra säger att fattigdomen, bristen på sporthallar och utrustning gör att män – och numera även kvinnor – dras till sporter som taekwondo, brottning och judo.

Freba Razzey lyfter vikter och småpratar med sin lagkompis Tafsir Syaposh medan hon väntar på att träningspasset ska börja. Freba är 17 år och kommer med stor sannolikhet att representera Afghanistan i årets OS i Aten. Hon anses vara en lovande atlet trots att hon bara har tränat judo i ett år och trots att hennes verkliga passion är boxning.

– Jag var helt ointresserad av sport när jag var yngre. Men så såg jag en boxningsmatch på tv när jag och min familj bodde i Pakistan och bestämde mig för att jag ville prova på det. När jag kom till Kabul fick jag äntligen chansen.

Frebas familj kommer ursprungligen från Balkhprovinzen i norr och är shiamuslimska hazarer, en utsatt minoritet i landet. De flyttade tillbaka till Afghanistan 2002 efter flera år i exil. Genom sin idrottslärare fick Freba kontakt med en boxningstränare som erbjöd sig att ge henne privatlektioner, eftersom det inte fanns någon klubb

Freba Razzey och hennes kompis och sparringpartner Tafsir Syaposh lyssnar till vad tränaren har att säga.

för flickor. Han låste dörren för att alla nyfikna pojkar skulle låta henne träna i fred.

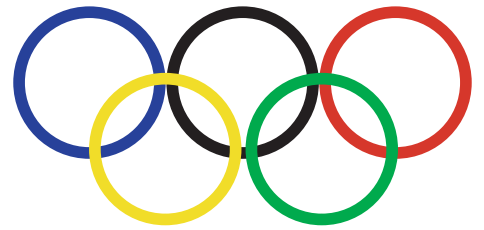
För ett år sedan, när boxningstränaren fick jobb som olympisk tränare och flyttade till Iran, började hon med judo.

– Det är väldigt ovanligt att flickor är intresserade av sport, särskilt av kampsport och boxning. Men min familj har uppmuntrat mig. Min pappa

säger att jag måste vara modig och att jag ska inte bry mig om vad folk tycker.

Freba har svårt att sitta still. Hon och Tafsir har redan varit ute på en löprunda runt en av Kabuls utländska militärbaser, ett av få ställen i stan där kvinnliga idrottare kan springa utan att känna sig uttittade. Mitt i vårt samtal hoppar hon upp, drar en keps över det

en biljett till Aten

Freba får instruktioner av Alfredo Chinchilla från organisationen "Judo för fred". Tafsir ser och lär.

korta håret och går ut för att hitta en toalett innan judopasset drar i gång.

Det är onsdag kväll och träningslokalen som är inhytt i ett gästhus i centrala Kabul börjar långsamt att fyllas av ungdomar i vita och blå judodräkter. Tre av dem är flickor. Kvällsljuset bryter in mellan gardinerna och kastar långa skuggor över plastmadrasserna. En bekant lukt av gummi och ingrodd

svett ligger i luften. En av tränarna, Alfredo Chinchilla, kommer från en organisation som heter "Judo för fred". Han har flugits in från Norge för att ge Freba en månads coaching inför OS och samtidigt passa på att träna andra afghanska ungdomar i judo. Själv deltog Alfredo Chinchilla i OS i Los Angeles 1984. Han menar på att attityderna till sport och kvinnliga

idrottare har förändrats sedan 2002, då han först kom till Afghanistan och tränade judo med afghanska gatubarn.

– För bara ett par år sedan var det helt otänkbart att jag som man skulle träna tjejer som Freba. Smålickor var okej, men då var det framförallt pojkar jag jobbade med, säger Alfredo Chinchilla.

I slutet av passet blir det tävling mellan två lag, där både tjejer och killar turas om att utmana varandra. Tafsirs svarta toppluva, som hon använder för att täcka håret, åker av och på och av igen så fort det blir närkamp på golvet.

Tränarna ser goda framtidsutsikter för Freba och Tafsir. De är båda starka och motiverade att satsa hårt på idrotten. Frebas chanser att vinna en medalj i Aten må vara små, men hennes deltagande kan bli ett avgörande steg mot nästa OS och öppna dörren för andra afghanska idrottstjejer till den internationella idrottsarenan. ■